

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Osaamista, osallisuutta ja elinvoimaa kestävästi
Hakemusnumero	R-02972
Valintakokouksen päivämäärä	21.4.2026
Hakijan virallinen nimi	KSAK Oy
Osatoteuttajat	Kuusamo-opiston kannatusyhdistys ry, Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.1.2026
Päätymispäivämäärä	31.5.2028
Käsittelijä	Tanja Raappana

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tiivistelmä

Kuusamo on kansainvälisesti tunnettu luontomatkailukohde, jossa matkailu, kulttuuri ja hyvinvointi luovat perustan elämykselle tulevaisuudelle. Hanke vahvistaa alueen kestävää elämysteollisuutta ja osallisuutta kehittämällä luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvia koulutuspilotteja, jotka tukevat jatkuvaa oppimista, työvoiman saatavuutta ja yksilöiden toimijuutta. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ja osaamistason nosto ovat keskeisiä kasvun ja elinvoiman vahvistamisessa, ja yritysten tarpeista lähtevää jatkuvaa oppimista tulee tukea. Alueellisen elinvoiman vahvistamisessa myös yhteiskuntaan heikkin kiinnittyneiden henkilöiden toimijuutta ja osallisuutta tulee tukea aktiivisesti.

Tavoitteena on lisäksi tiivistää erityisesti vapaan sivistystyön (Kuusamo-opisto) ja toisen asteen (KSAK Oy) konkreettista yhteistyötä alueella. Samalla vahvistetaan Luontoakatemiatoimintaa. Jatkuvien oppimispolkujen edistämiseksi yhteistyötä tiivistetään myös Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeen yhtenä tavoitteena on tuottaa sisältöä (opintomoduli) osaksi KAMKin Liikunnanohjaajakoilutusta.

Hankkeen päätoteuttajan toimii KSAK Oy ja osatoteuttajina Kuusamo-opiston kannatusyhdistys ry sekä Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy. Hankkeessa osaamisen kehittämisen kohderyhmän erityisenä painopisteenä ovat matkailu-, luontomatkailu-, luonto-, liikunta-, terveys- ja hyvinvointiala sekä kasvatus-, opetus-, ohjaus-, kuntoutus- ja nuorisotalon toimijat:

1. Työttömät työnhakijat, alanvaihtajat sekä turvesektorilta työttömäksi jääneet, joiden osaamista kehittämällä voidaan tukea työllistymistä tai opintoihin hakeutumista.

2. Alueella opiskelevat henkilöt, joille tarjotaan laajempia ja monipuolisempia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen

3. Työssä olevat henkilöt (niin yksityisen, julkisen kuin kolmannen sektorin toimijat), joiden osaamista kehittämällä voidaan tukea työssä pysymistä, työtehtävien laajentumista ja mahdollisesti kehittää myös työnantajan palveluiden monipuolistumista.

4. Yrittäjät ja yrittäjyyttä suunnittelevat

Hankkeessa on lisäksi myös osallisuuden edistämisen kohderyhmä, jonka motivaatiota, toimijuutta ja osallisuutta tulee vahvistaa, jotta polut kohti koulutusta, työllistymistä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä mahdollistuvat:

5. Työelämään tai koulutukseen heikosti kiinnittyneet henkilöt (sisältää myös henkilöt, joilla eri syistä pitempiä poissaoloja työstä ja/tai koulutuksesta)

6. Erityiskohderymänä nuoret

Hankkeen valmistelu perustuu alueella tunnistettuun tarpeeseen vahvistaa elämysteollisuuden osaamisperustaa, kehittää uusia palveluinnovaatioita ja tiivistää koulutuksellista yhteistyötä. Tämä tarve on tiedostettu ja tuotu esille sekä Kuusamon kaupungilta että hankkeen koulutustoimijoilta. Hanketta on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä Kuusamon kaupungin ja hankkeen toteuttajien kanssa. Hanke edistää alueen elinvoimaa eri tasoilla, jotka on kuvattu alla.

- Oppimisen, osaamisen ja työvoimatarpeiden taso

- Elinkeinojen kehittämisen taso

- Yhteisön ja hyvinvoinnin taso

- Kestävyyden eri ulottuvuuksien taso (ekologinen, taloudellinen, kulttuurinen ja sosiaalinen)

Hanke jakaantuu kolmeen osatavoitteeseen. Ensimmäinen osatavoite on hankkeen keskeisin ja siihen kohdistuu eniten toimenpiteitä ja sen painoarvo on merkittävin. Toinen ja kolmas osatavoite ovat volyymiltään pienempiä, mutta niiden merkitys alueellisen elinvoiman vahvistamisessa sekä kyvykkään ja osaavan työvoiman saamisessa on tärkeää. Hankkeen uutuusarvoa on se, että siinä integroidaan nämä kaikki kolme osatavoitetta.

Osatavoite 1 Edistetään luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien vastuullisten ja turvallisten elämyspalveluiden kasvua kehittämällä osaamista ja alueellista yhteistyötä (KSAK, Kuusamo-opisto ja KAMK)

Osatavoite 2 Edistetään yhteisöllistä kestävyyttä, osallisuutta ja toiveikkuutta osana alueen elinvoiman vahvistamista (Kuusamo-opisto ja KSAK)

Osatavoite 3 Edistetään moniammatillisen osaamisen kasvua ja verkostoitumista heikosti koulutukseen ja työelämään kiinnittyneiden osallisuuden tukemiseksi (Kuusamo-opisto)

Hanke toteutetaan ajalla 1.1.2026-31.5.2028

Hankkeen työpaketit ovat

TP 1 Luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien elämyspalveluiden koulutuspilottit

1.1 Luontoliikunta ja -hyvinvointi elämysten lähteenä

1.2 Lähiluonnon elämykset

1.3 Sesonkioppaan starttikurssi

1.4 Paikalliskulttuuri vastuullisten elämysten lähteenä

TP 2: Toimijuus ja toivo – osallisuutta yksilöille ja yhteisöille ympäristön elinvoimaa vahvistavana tekijänä

2.1: Yksilö- ja ryhmätaso: motivaation, toimijuuden ja toiveikkuuden vahvistaminen

2.2: Yhteisötaso: yhteisöllinen kestävyys ja tulevaisuustoivo

TP 3 Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä kehityksen edistämiseksi elämyksellisyyttä ja kokemuksellisuutta hyödyntäen

3.1 Kulttuurinen ja sosiaalinen kestävyys osana ammattitaitoa

3.2 Paikalliskulttuurin hyödyntäminen elämyslähtöisesti

3.3 Ekososiaalinen sivistys ja planetaarinen hyvinvointi – toiveikkuuden ja kestävän toimijuuden vahvistaminen

TP 4 Viestintä, arviointi, mallinnus ja jalkauttaminen, koko hanke, KSAK ja osatoteuttajat roolissaan

Hankkeen tuloksena on

- Suunniteltu ja pilotoitu luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien elämispalveluiden koulutuksia ja lisätty osaamista
- Tuettu työelämään tai koulutukseen heikosti kiinnittyneiden henkilöiden työelämä- ja koulutusmahdollisuuksia
- Lisätty konkreettista yhteistyötä erityisesti vapaan sivistystyön ja toisen asteen aikuisille suunnatun ammatillisen koulutuksen välillä sekä tiivistetty yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa

Kohderyhmä:

Osaamisen kehittämisen kohderyhmä erityisenä painopisteenä matkailu-, luontomatkailu-, luonto-, liikunta-, terveys- ja hyvinvointiala sekä kasvatus-, opetus-, ohjaus-, kuntoutus- ja nuorisoalan:

1. Työttömät työnhakijat, alanvaihtajat sekä turvesektorilta työttömäksi jääneet, joiden osaamista kehittämällä voidaan tukea työllistymistä tai opintoihin hakeutumista.
2. Alueella opiskelevat henkilöt, joille tarjotaan laajempia ja monipuolisempia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen
3. Työssä olevat henkilöt (niin yksityisen, julkisen kuin kolmannen sektorin toimijat), joiden osaamista kehittämällä voidaan tukea työssä pysymistä, työtehtävien laajentumista ja mahdollisesti kehittää myös työnantajan palveluiden monipuolistumista.
4. Yrittäjät ja yrittäjyyttä suunnittelevat Koulutuspilotti ja työpajakohtaisesti kohderyhmän painotukset voivat vaihdella.

Osallisuuden edistämisen kohderyhmä, jonka motivaatiota, toimijuutta ja osallisuutta tulee vahvistaa, jotta polku kohti koulutusta, työllistymistä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä mahdollistuu:

5. Työelämään tai koulutukseen heikosti kiinnittyneet henkilöt (sisältää myös henkilöt, joilla eri syistä pitkäaikaisia poissaoloja työstä ja/tai koulutuksesta)
6. Erityiskohderyhmänä nuoret

Hankkeen kohderyhmien laajuudella halutaan turvata pilottien ja työpajojen toteutuminen, edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua ja tukea eri kohderyhmien kohtaamista. Kohderyhmien tavoittamisessa pyritään kiinnittämään huomioita nuorten mukaan saamiseen, vaikka kaikki työikäiset ovat hankkeen kohderyhmää.

Hankkeen kohderyhmään (1-4) kuuluvia henkilöitä tavoitellaan ensisijaisesti Kuusamosta, koska toimenpiteet toteutetaan Kuusamossa. Tämän lisäksi yksittäisiä koulutuspilotteja voidaan tarpeen mukaan järjestää Taivalkoskella. Hankkeen toiminta-alueeksi on valittu kaikki Pohjois-Pohjanmaan kunnat, koska osallistujia koulutuspilotteihin voi tulla laajemmalla alueella tai henkilö voi jo olla työssä alueella esim. sesonkityö. Hankkeen kohderyhmään (5-6) osallistuvia henkilöitä tavoitellaan Kuusamosta.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa (Hanke kohdistuu käytännössä Kuusamon sekä myös jonkin verran Taivalkosken alueelle.)

Toimenpiteet:

maksatukset, seuranta- ja loppuraportit

TP 1 LUONTOON JA PAIKALLISKULTTUURIIN PERUSTUVIEN ELÄMISPALVELUIDEN

KOULUTUSPILOTTIT, 1/26–5/28, KSAK, KAMK, Kuusamo-opisto

Suunnitellaan ja pilotoidaan luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien elämispalveluiden koulutuksia eri osa-alueista niin, että ne vastaavat eri kohderyhmien (1–4) tarpeisiin. Suunnitteluvaiheessa

osallistetaan hankkeen kohderyhmää, jotta saadaan syvennettyä tarpeita ja tehtyä näkyväksi työelämässä tarvittavaa osaamista. Toteutus suorilla kontakteilla ja työpajassa.

Alla alustava suunnitelma toteutuksista, mutta koulutuspilottien lopulliset sisällöt, toteutustavat, opetus- ja oppimateriaalit, pedagogisen menetelmät sekä oppimisympäristöt suunnitellaan hankkeessa. Toteutus monimuotoisesti. Pedagogisena viitekehyksenä on kokemuksellinen ja konstruktivistinen oppiminen yhdistettynä monialaiseen ja yhteisölliseen työskentelyyn. Pilottikoulutusten kouluttajat perehdytetään tähän ajatteluun ja sen huomiointiin koulutuksissa. Koulutuspilottien kestot vaihtelevat tavoitteen mukaan muutaman tunnin työpajoista pidempiin 135 h kokonaisuuksiin. Osallistua voi yhteen tai useampaan. Hankkeen aikana toteutetaan koulutuspilotteja, työpajoja ja jalkaudutaan verkostoihin. Tarkemmat määrät kuvattu alla.

Pilottien suunnittelu käynnistyy hankkeen alkaessa. Alle on kuvattu pilottien toteutuksen ajankohtaa.

1.1 Luontoliikunta ja -hyvinvointi elämysten lähteenä, 4/27–4/28, KAMK & KSAK, 30 hlöä, 4x135 h opintokokonaisuutta, suunnittelussa huomioidaan koulutussisältöjen integrointi osaksi KAMKin Liikunnanohjaajakoulutuksen ammatillista perustaa.

Painotuksena opastetut aktiviteetit, Luontoretket ja aktiviteetit hyvinvointipainotuksella, Hyvinvointipaketit matkailijoille, Elämyksellinen tarinallistaminen, Kansainväliset ryhmät ja monikulttuurisuus sekä Digitaaliset ja hybridipalvelut

1.2 Lähiluonnon elämykset, 9/26–4/28, KSAK & Kuusamo-opisto, 45 hlöä

Kokonaisuuteen on suunniteltu 2 eri pilottikokonaisuutta:

- Erilaiset luontoliikuntalakit lähiluonnossa toteutettuina palveluina: keskitytään yksittäisiin liikuntamuotoihin

- Vastuullista hyvinvointia lähiluonnossa ja lähiluonnolle: painotus kokonaisvaltaisessa lähiluonnon hyvinvointivaikutusten huomioimisessa. Sisältönä on myös lähiluonnon uudistamista.

Molemmissa pilottikokonaisuuksissa on 3–5 erillistä kurssia, jotka toimivat erillisinä sisältöinä.

Sekä 1.1 että 1.2. osuuksissa huomioidaan paikalliset olosuhteet, vuodenaajat ja toimintaympäristö turvallisuuden, kestävyden ja vastuullisuuden näkökulmasta.

1.3 Sesonkioppaan starttikurssi, 11/26–2/28, KSAK, 35 hlöä

Toteutus: etätapaamisena toteutettava aloitus, 2–3 lähipäivää, etätapaamisena toteutettava reflektio, tehdään tiivistä yhteistyötä alueen yritysten kanssa, toteutetaan 2 kertaa. Sisältöinä on erityisesti Kuusamon aluetuntemus sekä palveluiden että luonnon turvalliseen tuottamiseen liittyvää osaamista.

1.4 Paikalliskulttuuri vastuullisten elämysten lähteenä, 04/26–04/28, Kuusamo-opisto & KSAK, 30 hlöä

- Aineellinen ja aineeton kulttuuriperintö elämysten lähteenä työpajat: 01/27–04/28

- Käsiyö- ja taideohjaus luontoympäristössä: 09/26–12/27

- Taidelähtöinen ja osallistava valokuvauskurssi: 04/26–03/28

Kokonaisuuteen on suunniteltu lyhyempiä työpajoja (kesto muutama tunti) ja pidempiä (1–2 op) koulutuksia.

Lisäksi voidaan järjestää muita koulutuspilotteja ja työpajoja hankkeen aikana esille tulleiden tarpeiden mukaan. Piloteissa huomioidaan läpileikkaavana vastuullisuus, turvallisuus, kestävyys ja planetaarinen terveys ja hyvinvointi. Voidaan sisällyttää tarvittaessa alalla tarvittavia korttikoulutuksia. Teemojen edistämiseksi tehdään verkostotyötä ja osallistutaan erilaisiin tilaisuuksiin.

TP 2: TOIMIJUUS JA TOIVO – OSALLISUUTTA YKSILÖILLE JA YHTEISÖILLE YMPÄRISTÖN ELINVOIMAA VAHVISTAVANA TEKIJÄNÄ, 01/26–05/28, Kuusamo-opisto ja KSAK

Toiminnoissa painotetaan yksilö- ja ryhmäpsykologisia näkökulmia, kuten toimijuutta ja motivaatiota koulutus- ja työelämäsiirtymissä. Suunnitellaan ja pilotoidaan yksilömentorointimalli, joka vahvistaa asiakkaan toimijuutta, motivaatiota ja osallisuutta sekä ryhmätyöpajoja, joissa harjoitellaan ryhmään

liittymistä ja itsensä ilmaisua. Toiminnoissa huomioidaan yksilölliset ja sosiaaliset haasteet tukien siirtymää kohti koulutusta tai työtä.

2.1: Yksilö- ja ryhmätaso: motivaation, toimijuuden ja toiveikkuuden vahvistaminen, 04/26–03/28, Kuusamo-opisto, 15 hlöä

Vahvistetaan yksilöiden ja ryhmien kokemusta toimijuudesta, kykenevyydestä, motivaatiosta ja osallisuudesta sekä tuetaan näin siirtymää kohti koulutusta tai työtä. Painotetaan yksilöpsykologisten kykyjen ja voimavarojen tunnistamista ja niiden aiempaa vahvempaa hyödyntämistä oman tulevaisuuden suunnittelussa. Suunnataan alle 30 v-henkilöille, mutta voidaan ottaa mukaan vanhempia resurssien salliessa. Yksilötasolla suunnitellaan ja pilotoidaan voimavaralähtöinen, toimijuutta, motivaatiota ja toivoa vahvistava yksilömentorointi, missä yhdistetään mm. toimijuuden vahvistamista, motivaationsäätelyn kehittämistä ja tulevaisuusajattelua sekä vahvistetaan kykenevyyttä työ-, opiskelu- ja elämänuralla etene-miseksi. Rakennetaan motivaatiopolkua, jossa osallistujia ohjataan tunnistamaan omaa osaamistaan, vahvuuksiaan, arvojaan, kiinnostuksen kohteitaan (motivaatiota) ja tämän pohjalta muodostamaan seuraavia konkreettisia tavoitteita suhteessa koulutukseen ja työelämään.

Ryhmätasolla suunnitellaan ja toteutetaan elämykselliset ja kokemukselliset työpajat, joissa hyödynnetään monimenetelmällisyyttä, tunteita ja kehollisuutta itsetuntemuksen, rohkeuden ja toivon vahvistamisen sekä jaksamisen ja hyvinvoinnin tukena. Tuetaan sosiaalista liittymistä ja rohkeutta itsen ilmaisuun osana ryhmää. Osallistua voi yhteen tai useampaan työpajaan.

2.2: Yhteisötaso: yhteisöllinen kestävyys ja tulevaisuustoivo, 09/26–12/27, Kuusamo-opisto ja KSAK, 20 hlöä

Vahvistetaan osallisuutta, kestävyyttä ja toivoa yhteisöissä, joissa ihmiset elävät ja toimivat. Suunnitellaan ja toteutetaan "Toivon tarinat" – yhteisöllinen tarinallistaminen (esim. popup-kahvilat kohtaamisfoorumina ja yhteisöllisenä tarinoiden luomisen tilana), missä osallistujat ja paikalliset toimijat kertovat yhdessä tarinoita muutoksesta, selviytymisestä ja tulevaisuuden toivosta. Tarinat kootaan verkkogalleriaan, näyttelyyn tai yhteisöapahtumaan, jolloin ne vahvistavat "kuulumisen yhteiseen maailmaan"-kokemusta. Yhteisötason toimenpiteet tukevat osallistujien kiinnittymistä yhteisöönsä ja vahvistavat paikallisten verkostojen yhteistyötä.

TP3 AMMATTILAISTEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN KULTTUURISESTI JA SOSIAALISESTI KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMISEKSI ELÄMYKSELLISYYTTÄ JA KOKEMUKSELLISUUTTA HYÖDYNTÄEN, 01/26–05/28, Kuusamo-opisto, 18 hlöä

Suunnitellaan ja toteutetaan tarvelähtöisesti kasvatus-, opetus-, ohjaus-, kuntoutus- ja nuorisoalan ammattilaisille monialainen koulutuskokonaisuus, jossa yhdistyy teoreettinen tieto, käytännön kokeilut ja kokemuksellinen oppiminen yhteisöllisyyttä ja alueellista identiteettiä vahvistaviksi elämyksellisiksi ja osallistaviksi menetelmiksi. Mahdollistetaan osallistuminen myös työelämän ulkopuolella oleville ammattilaisille, tukien heidän osaamisensa päivittämistä ja uudelleentyöllistymistä. Osallistua voi yhteen tai useampaan koulutukseen.

3.1 Kulttuurinen ja sosiaalinen kestävyys osana ammattitaitoa, laajuus 1 op, 09–12/26:

Tuetaan yhteisöllistä kestävyyttä ja osallisuutta sekä vahvistetaan ammattilaisten kykyä toimia moninaisuuden, yhdenvertaisuuden ja vastuullisuuden periaatteiden mukaisesti, autetaan rakentamaan luottamusta ja yhteisöihin kuulumisen kokemuksia, mikä on osallisuuden ja toiveikkuuden perusta.

3.2 Paikalliskulttuurin hyödyntäminen elämyslähtöisesti, laajuus 1 op 09–12/27: Osallistujat kokeilevat yhteisölähtöisiä menetelmiä osana kestävä kehityksen elämyksellistä pedagogiikkaa. Paikalliskulttuuria hyödynnetään kokemuksellisuuden lähteenä, oppimisen kontekstina ja yhteisön elinvoiman rakentajana.

3.3 Ekososiaalinen sivistys ja planetaarinen hyvinvointi – toiveikkuuden ja kestävä toimijuuden vahvistaminen, laajuus 3 op 01–04/28: Osallistujat syventävät ymmärrystään ekososiaalisesta sivistyksestä ja planetaarisesta hyvinvoinnista sekä niiden merkityksestä nuorten opetuksessa ja kasvun ohjauksessa. Koulutuksessa kehitetään työkaluja, joilla voidaan vahvistaa nuorten kykyä vaikuttaa, toimia kestävästi ja uskoa omaan tulevaisuuteensa paikallisissa yhteisöissä.

TP4 VIESTINTÄ, ARVIOINTI, MALLINNUS JA JALKAUTTAMINEN, 1/26–5/28, KSAK ja osatoteuttajat roolissaan

Viestintä: Viestintäsuunnitelma ja visuaalinen ilme. Hankkeen toimenpiteistä ja tuloksista viestitään aktiivisesti toimijoiden ja alueen eri viestintäkanavissa. Tehdään tutuksi hankkeen teemoja, edistetään toimintaa ja juurtumista. Osallistutaan aktiivisesti paikallisiin, alueellisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin lisäten tietoa toimijoista, ajankohtaisista aiheista sekä tukee vaikuttamista ja tiedon jakamista. Osallistujien kontaktoinnista ja viestinnästä toimenpiteittäin vastaavat ao. osuuden hanketyöntekijät.

Arviointi: toteutetaan määrällisesti ja laadullisesti. Määrälliset mittarit: osallistujamäärät, toteutetut pilottit ja mallinnukset.

Laadulliset mittarit: osallistujapalaukset, arviot osaamisen kehittymisestä, pilottien itse- ja vertaisarviointi sekä yhteistyöverkoston ja sidosryhmien palaukset. Pidemmän aikavälin seuranta osallistumisen vaikutuksista, Pienet onnistumistarinat -menetelmä. Itsearviointia toteutetaan tiimissä maksatuskausittain ja kerran vuodessa anonymisti. Ohjausryhmä arvioi hankkeen etenemistä kokouksissa ja hankkeen keski- ja loppuvaiheessa kyselyllä. Osatoteuttajat keräävät arviointiaineiston. Analysoinnista ja Pienet onnistumistarinat haastattelusta vastaa KSAK.

Mallinnus ja jalkauttaminen: Koulutuspilotteja mallinnetaan, jotta parhaat käytännöt juurtuisivat ja jalkautuisivat. Kootaan koulutustarjotin.

Tulokset:

Suunniteltu ja pilotoitu luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien elämispalveluiden koulutuksia ja lisätty osaamista (TP 1)

- On lisätty 100 henkilön osaamista, mikä on edistänyt työllistymismahdollisuuksia, työssä pysymistä ja/tai laajentanut olemassa olevaa tehtäväkuvaa.

- Lisätty koulutusten paikallista työelämävastaavuutta osallistamalla kohderyhmää koulutuspilottien suunnitteluun.

- On laadittu koulutustarjotin, jolla edistetään luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien elämispalveluiden kasvua ja liiketoimintamahdollisuuksia.

- Koulutustarjottimen koulutuksia on pilotoitu, arvioitu ja mallinnettu.

- 1.1 Luontoliikunta ja -hyvinvointi elämysten lähteenä: 4x135 h opintokokonaisuutta

- 1.2 Lähiluonnon elämykset: 2 kpl pilottikokonaisuuksia, joissa 3–5 erillistä kurssia, 2 kpl mallinnus

- 1.3 Sesonkioppaan starttikurssi, joka mallinnettu

- 1.4 Paikalliskulttuuri vastuullisten elämysten lähteenä: Aineellinen ja aineeton kulttuuriperintö elämysten lähteenä työpajat: 1 op 2 kpl; 1 kpl mallinnus, Käsityö- ja taideohjaus luontoympäristössä: 3 h 3 kpl; 1 kpl mallinnus, Taidelähtöinen ja osallistava valokuvauskurssi: 2 op 3 kpl; 1 kpl mallinnus

- Koulutusten kautta on edistetty yrittäjyyttä ja elinkeinoelämän kehittymistä, kun osallistajat ovat saaneet valmiuksia toteuttaa uudenlaisia palveluita.

- Koulutusten toteutuksessa ja sisällöissä on edistetty vastuullisuutta, kestävästä kehityksestä ja turvallisuutta sekä huomioitu planetaarinen hyvinvointi.

- On syntynyt uusia koulutuspolkuja, joilla voi yhdistää työtä ja opintoja joustavasti.

- On edistetty eri kohderyhmien ja sukupuolten tasa-arvoa sekä yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua koulutukseen.

- Liikunnanohjauksen tieteellinen ja käytännön osaaminen on integroitu matkailupalveluiden kehittämiseen. Tämän pohjalta on luotu uudenlainen kompetenssi, jota ei ole perinteisesti hyödynnetty. On yhdistetty liikunnan ohjauksen syvälinen osaaminen matkailu elämys- ja palvelumuotoiluun.

- Luotu uusia sisältöjä, joita voidaan juurruttaa osaksi mm. liikunnanohjauksen koulutusta. Koulutuspiloteista voi syntyä osaamispisteitä henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti. On tuettu tarpeen mukaan tutkintokoulutukseen siirtymistä.

Tuettu työelämään tai koulutukseen heikosti kiinnittyneiden henkilöiden työelämä- ja koulutusmahdollisuuksia (TP 2-3)

Välittömät vaikutukset suoraan kohderyhmälle muodostuvat toimenpiteistä 2.1 ja 2.2 sekä välilliset vaikutukset kohderyhmän kanssa toimivien ammattilaisten osaamista kehittämällä toimenpiteessä 3. Täten on tuettu 25 henkilön valmiuksia siirtyä koulutukseen ja/tai työelämään, tuettu 20 henkilön yhteisöön liittymistä/kuulumista sekä välillisesti 18 ammattilaisen osaamisen kehittämisen kautta.

TP2

Toimenpide 2.1:

- Motivaatiota, toimijuutta ja toiveikkuutta vahvistava yksilömentorointiprosessi: 15 h / osallistuja; yhteensä 10 osallistujaa

Lisäksi rinnakkaisten materiaalien suunnittelu osallistujalle ja ohjaajalle. Hankkeessa suunnitellaan oma työkirja asiakkaalle, jota työstetään mentorointiprosessin aikana ja jonka päätteeksi osallistujalla on kirjallinen dokumentti, joka auttaa seuraavissa siirtymissä kohti koulutuksen tai työllistymisen polkuja. Ohjaajalle laaditaan rinnakkainen tukimateriaali, jota voi käyttää ammatillisena tukena ohjausprosessissa sisältäen tarvittavaa taustatietoa sekä erilaisia menetelmiä tai työkaluja aiheiden johdonmukaiseen käsittelyyn asiakkaan kanssa.

- 1 kpl mentorointimalli yksilölliseen työelämä- ja koulutusohjaukseen

- 1 kpl työkirja osallistujalle ja 1 kpl tukimateriaali ammattilaiselle ohjausprosessin tueksi - 3 kpl eriaiheista po. osatavoitetta tukevaa ryhmätyöpajaa (1 työpaja per hankevuosi); osallistujat ohjautuvat yksilömentoroinnista sekä verkoston kautta; yhden työpajan kesto 3 h; osallistujia yhteensä 15; 1 kpl ryhmätoimintamalli

Toimenpide 2.2

2 kpl yhteisöllisen tarinallisuuden tilaisuutta: 1. toteutus v. 2026, joka arvioidaan ja 2. toteutus v. 2027, jonka jälkeen arviointi ja mallinnus; 20 osallistujaa; 1 kpl yhteisöllinen toimintamalli

TP3:

Monialaiset koulutuskokonaisuudet kasvatusta, opetusta, ohjausta ja kuntoutusalan ammattilaisille ja ko. aloilta työttömänä oleville: 1 op 2 kpl ja 3 op 1 kpl; osallistujia yhteensä 18; 1 kpl koulutusmalli

Lisätty konkreettista yhteistyötä erityisesti vapaan sivistystyön ja toisen asteen aikuisille suunnatun ammatillisen koulutuksen välillä sekä tiivistetty yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa (TP 1-3)

- Järjestetty pilottikoulutuksia toteuttaville yhteinen tilaisuus, jossa on edistetty yhteisten käytänteiden ja pedagogisen viitekehyksen syntymistä.

- Toimijoiden välinen yhteistyö on konkreettisesti tiivistynyt, kun on toteutettu yhteisesti suunniteltuja ja toteutettuja koulutuspilotteja.

- Toiminnalla on vahvistettu Luontoakatemiatoiminnan sisällöllistä kehittymistä ja aseman vahvistumista. Kokoavasti voidaan todeta, että hankkeessa on lisätty osaamista, vahvistettu osallisuutta sekä edistetty työllisyyttä ja elinkeinojen kehittymistä.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:		EU + valtio 80%	445 997 €
1 Palkkakustannukset	398 210 €	Yksityinen rahoitus, oma	8 095 €
Flat rate 40 % kehittäminen	159 285 €	Kuntarahoitus, oma	21 309 €
Nettokustannusarvio	557 495 €	Muu julkinen rahoitus, oma	52 692 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	557 495 euroa €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	557 495 euroa €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	445 997 euroa 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke perustuu alueella tunnistettuun tarpeeseen vahvistaa luontoon ja paikalliskulttuuriin perustuvien kestävien ja turvallisten elämispalveluiden kasvua kehittämällä monialaista osaamista ja alueellista yhteistyötä. Lisäksi kehitetään yhteisöllistä kestävyyttä ja tulevaisuustoivoa. Kohderyhmänä työttömät, opiskelijat, työssä olevat sekä yrittäjät - erityiskohderyhmänä nuoret. Hankkeella on päällekkäisyyttä alueen usean joko päättyneen tai meneillään olevan hankkeen kanssa

Hanke ei täytä kaikkia yleisiä valintaperusteita. Hankkeelle ei myönnetä tukea, jos hanke tai tuen saaja ei täytä yleisiä valintaperusteita (Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021 37 §).

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Esittelijä vakuuttaa, että ei ole esteellinen käsittelemään hakemusta. Esittelijällä ei ole eturistiriitaa tässä asiassa.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä kommentointi 10/2025

Pohjois-Suomen elinvoimakeskukseen EURA-ryhmä 12.1.2025

Pohjois-Pohjanmaan Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 21.4.2026

Rahoittaja **ei puolla** hakemuksen hyväksymistä.